



## Forslag til ændringer på daghjemområdet 2018

### Baggrund

Udvalget for Social og Sundhed besluttede i efteråret 2017 at iværksætte en undersøgelse af mulighederne for ændringer af daghjemstrukturen, på baggrund af at der gennem en periode har været overskydende kapacitet på nogle af kommunens daghjem, mens der især til demensdaghjemmene har været ventelister.

Der er desuden i finansloven for 2018 blevet tilført midler til ældreområdet i Varde Kommune, hvilket giver mulighed for at prioritere en opnormering af demensdaghjemmene.

I det følgende beskrives det forventede behov for demensdaghjemspladser samt muligheder for og udgifter forbundet med at honorere efterspørgslen her og nu, samt de permanente løsninger der bør etableres i forbindelse med byggeri af nye demensplejeboliger.

Desuden beskrives det hvordan antallet af almindelige daghjemspadser kan tilpasses den aktuelle efterspørgsel, og de økonomiske konsekvenser heraf.

### Forventet behov for demensdaghjem i Varde Kommune 2018-2025

Varde Kommune har i dag 12 fuldtidsdaghjemspadser målrettet demente borgere som ikke kan rummes i de almindelige daghjemstilbud, heraf otte på Solsikken på Lyngparken og fire på Vinkelvejcentret.

Borgerne har i gennemsnit behov for 2-3 daghjemsdage pr uge, der skal derfor beregnes ca. 1/2 fuldtidsplads pr. borger. De seneste 6 måneder har der konstant stået 6-9 personer på venteliste til en plads på et demensdaghjem.

På baggrund heraf, vurderes der her og nu at være behov for yderligere fire daghjemspadser målrettet demente.

Ifølge Videnscenter for Demens vil antallet af demente i Varde Kommune stige de næste mange år, da kommunen får flere ældre borgere. I dag vurderes der at være ca. 869 demente borgere, dette tal forventes i 2020 at være steget til 925 og i 2025 til 1039.

Hvis det antages at behovet for demensdaghjem følger udviklingen i antallet af demente, vil der i 2020 være behov for yderligere en daghjemspads og i 2025 yderligere i alt tre daghjemspadser.

Dertil kommer at det kan forventes, at flere borgere fremadrettet ønsker at bo i eget hjem så længe som muligt, og dermed også får behov for aflastning undervejs. Dette er i tråd med de tilbagemeldinger, der er kommet fra pårørende i forbindelse med en undersøgelse blandt pårørende til demensramte i Varde Kommune, hvor aflastningstilbud nævnes som en meget vigtig faktor for, at den demente kan forblive i egen bolig.

### Demensdaghjem og det kommende plejehjemsbyggeri til erstatning for Vinkelvejcentret

Erstatningsbyggeriet for Vinkelvejcentret er planlagt påbegyndt i 2018. Der bygges i Ølgod og ved Lyngparken hvor Solsikken er placeret.

Det er nødvendigt at der i forbindelse med byggeriet bygges fremtidssikrede lokaler til demensdaghjem. Lokalerne bør dimensioneres, således at de på sigt kan rummes mindst dobbelt så mange borgere som det i dag er tilfældet i tilbuddene. Da Lyngparken får den mest centrale placering i kommunen, bør det også fortsat være det største daghjem.

I indretningen bør der være mulighed for hvil i afskærmede omgivelser, mulighed for afskærmning så der kan foregå aktiviteter der tilgodeser borgere med forskellige behov og lokalerne bør have en uforstyrret placering.

Det vil være optimalt, hvis der i umiddelbar nærhed af daghjemmet placeres stuer til døgnaflastning, således at der sikres en god sammenhæng og trykthed i overgangen mellem de to tilbud, som oftest anvendes sådan at borgeren møder ind i daghjemmet om morgenen, og overgår til døgnaflastningspladsen om eftermiddagen.

Hvis forventningerne om at demente i højere grad ønsker at bo i eget hjem og tage imod aflastningstilbud, bør daghjemmene der indrettes på de to plejecentre dimensioneres med rigelig kapacitet, således at det er uproblematisk løbende at udvide antallet af pladser, og det samme gælder for antallet af boliger umiddelbart i nærheden af daghjemmet, hvor det bør være mulighed for at konvertere faste boliger til døgnaflastningsboliger efterhånden som behovet ændres.

## **Mulighed for udvidelse af antallet af demensdaghjemspladser indenfor de nuværende fysiske rammer**

Muligheden for at udvide antallet af daghjemspladser på Solsikken og Vinkelvejcentret er begrænset af de fysiske rammer. Der er ikke mulighed for at rumme flere borgere i tilbuddet i de nuværende rammer, hvis der skal tages hensyn til arbejdsmiljø og borgernes behov for fysisk afskærmede rammer. Skal antallet af demensdaghjemspladser udvides her og nu, skal der derfor foretages ændringer i rammerne, tænkes alternativt i forhold til brugen af de nuværende rammer, eller der skal oprettes demensdaghjem på nye lokationer.

## **Udvidelse af åbningstid**

Idet medarbejderne skal arbejde til aften/weekend-takst, vil en udvidelse af åbningstiden betyde, at prisen på pladserne vil være en anelse højere. Udgifterne til kørsel er ens uanset om det er dag, aften eller weekend borgerne skal køres. Aftenåbent og weekendåbent i Solsikken og Vinkelvejcentret har tidligere været forsøgt i forbindelse med Ældrepuljen. Ordningen blev dog afbrudt før tid, da der ofte ingen borgere var tilmeldt i den ekstraordinære åbningstid. Det er derfor tvivlsomt, om et tilbud om aflastning i aftentimerne, vil kunne erstatte aflastning om dagen. Visitationen oplever ikke at aflastning om aftenen er et tilbud der bliver efterspurgt. De pårørende har mere behov for at komme ud af huset om dagen, og det kan være sværere at motivere den demente til at forlade hjemmet om eftermiddagen. Er der særlige behov for aflastning i aftentimerne, kan indsatsen "Afløsning af ægtefælle/pårørende i hjemmet" hvor hjemmeplejen er til stede hos borgeren i hjemmet visiteres.

## **Mulighed for oprettelse af midlertidige demensdaghjemspladser på andre lokaliteter**

Umiddelbart vil der være mulighed for, med begrænsede ændringer i de fysiske rammer, at oprette afskærmede enheder til daghjem for demente på flere af kommunens plejecentre. Dette gør sig gældende for Helle Plejecenter og Blåbjerg Pleje- og Aktivitetscenter. Derudover kan der evt. være mulighed for at indrette daghjemstilbud i ældreboligcentret Baunebo eller Hornelund.

## **Mulighed for udvidelse i antallet af pladser i de eksisterende demensdaghjem**

Det vil være at foretrække at udvidelsen foretages på et plejecenter hvor der i forvejen er demensdaghjem. Her kan man trække på den eksisterende erfaring, og benytte sig af de fordele der er ved at have et større antal pladser, som f.eks. at kunne tilbyde opdelt og mere målrettede aktiviteter. På Vinkelvejcentret er der i nærheden af daghjemmet et mødelokale, som vil kunne inddrages til daghjem såfremt en plejebolig i stedet kan inddrages til mødelokale.

På Solsikken vil der, under den forudsætning at der kan stilles en pavillon op udenfor det eksisterende daghjem ligeledes være mulighed for at udvide antallet af pladser.

Et økonomisk overslag viser at en udvidelse med fire pladser ved Solsikken ca. vil medføre årlige udgifter på 865.800 kr. /år alt inkl. mens det på Vinkelvejcentret vurderes at koste 1.058.300 kr. /år. Årsagen til forskellen er især, at kørslen til Vinkelvejcentret forventes at blive væsentligt dyrere end til Solsikken, pga. den mindre centrale beliggenhed (se dok. 10444/18 for uddybning)

Dertil kommer at en udvidelse på Solsikken er at foretrække fra et borgerperspektiv, da borgerne får kortere transporttid, og at det giver den bedste sammenhæng til den permanente løsning, hvor det også især vil være antallet af daghjemspladser på Solsikken der bliver behov for at udvide.

En udvidelse på Solsikken ved etablering af en pavillon anbefales derfor som en midlertidig løsning.

## **Almindelige daghjemspladser**

Venteliste til daghjem og ledige daghjemspladser er blevet registreret gennem de seneste seks måneder. Registreringerne har vist, at der især er ledig kapacitet på Helle Plejecenter og Aktivitetscentret i Ølgod og at der er venteliste til Carolineparken (se tabel 1 og 2).

Der foreslås derfor en omlægning af antallet af daghjemspladser på centrene, så kapaciteten fremover i højere grad tilsvare den reelle efterspørgsel.

Daghjemmene er rammeafregnede, dvs. at de får betaling for pladserne uanset om de er besat. Det foreslås at Carolineparken udvides med to fuldtidspladser, mens der lukkes fire fuldtidspladser på Aktivitetscentret i Ølgod og to pladser lukkes på Helle Plejecenter.

Samlet set betyder den merudgift til afregning af Carolineparken, samt en merudgift til kørsel, og den afregning der fjernes fra Helle Plejecenter og Aktivitetscentret i Ølgod at omlægningen resulterer i en nedgang i ressourcebehovet på 112.475 kr. (se dok. 10444/18 for uddybning). 20 fuldtidspladser er det maksimale antal daghjemspladser på Carolineparken ved de nuværende fysiske rammer.

**Tabel 1. Ledige dage på daghjem**

	<b>3. Aug</b>	<b>4. Sep</b>	<b>2. Okt</b>	<b>1. nov</b>	<b>4. Dec</b>	<b>4. jan 2018</b>
Helle Plejecenter	25	22	19	15	19	16
Blåbjerg pleje- og aktivitetscenter	9	11	11	8	9	8
Poghøj. Oksbøl	4	4	2	3	9	7
Aktivitetscentret Ølgod	35	33	32	33	27	23
Solsikken, Lyngparken Varde	0	0	0	3	2	1
Vinkelvejcentret, Ølgod	3	1	0	0	0	1
Carolineparken, Varde	0	0	13	5	1	3
<b>Ledige dage i alt</b>	<b>76</b>	<b>71</b>	<b>77</b>	<b>67</b>	<b>67</b>	<b>59</b>

**Tabel 2. Venteliste til daghjem**

	<b>3. Aug</b>	<b>4. Sep</b>	<b>2. Okt</b>	<b>1. Nov</b>	<b>4. Dec</b>	<b>4. jan 2018</b>
Helle Plejecenter	0	0	0	0	0	0
Blåbjerg pleje- og aktivitetscenter	0	0	0	0	0	0
Poghøj. Oksbøl	0	0	0	0	0	0
Aktivitetscentret Ølgod	0	0	0	0	0	0
Solsikken, Lyngparken Varde	4	5	4	5	3	6
Vinkelvejcentret, Ølgod	2	2	2	3	3	3
Carolineparken, Varde	7	5	2	1	1	2
<b>Venteliste i alt</b>	<b>13</b>	<b>12</b>	<b>8</b>	<b>9</b>	<b>7</b>	<b>11</b>

**Samlet økonomisk konsekvens af de anbefalede forslag**

Overskud omlægning af almindelige daghjemspladser	-112476
Udgift ved etablering af fire ekstra pladser ved Solsikken i pavillon	865800
<b>Udgifter /år i alt</b>	<b>753324</b>

Dertil kommer en engangsudgift ved opsætning og nedtagning af pavillon, anslået 20.000 kr.